

The background of the book cover is a classical landscape painting. It depicts a wide, calm lake or fjord. In the middle ground, there are several small islands, one of which has a small building or cabin. The far shore is composed of rolling hills and mountains under a vast, dramatic sky with soft, white and grey clouds. In the foreground, on the left, a large, gnarled tree stands prominently. On the right, another tree is visible. The bottom of the image shows a rocky, uneven ground with some sparse vegetation and a small figure of a person sitting on a rock in the lower center.

INNA AIROLA

KAAREN KERTOMUS

Keskimmäinen osa

KAAREN KERTOMUS

Keskimmäinen osa

Inna Airola

KAAREN KERTOMUS

Keskimmäinen osa



© 2019 Airola, Inna

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-80-0776-0

*Kerran olen sinun
niin kuin sinä olet minun.*

Kerran, toisen — kerran ja aina.

— pohjolaisesta skaldilaulusta

RAUNIALAN RENKI

Kesästä talveen 882—883

I

*Rannialan kauppala
Kohinakorpi*

Keskikesän iltana täytti muuan pihkakatseinen nuorukainen kahdeksantoista vuotta. Aikuiseksi hänet olisi silmämääräisesti kuvitellut venyneestä varresta ja veitsen väistäneistä haituvista leukalinjan alla, mutta omasta mielestään Kaare oli yhä pelkkä kömpelö keskenkasvuinen poika, jonka toinen jalka oli isän tapaan pidempi ja iän pitkään pakottaisi kepin varaan.

”Juohan nyt”, Dastos komensi palatessaan pöytään täydet kolpakot mukanaan ja lykkäsi toisen niistä lähemmäs nuorempaansa. Kaare säpsähti. Missä välissä Kotkanpoika oli edes pöydästä ehtinyt poistua?

”Minä otin jo yhden”, Kaare murahti, painaen silmänsä varjoon ja tuijottaen kulmiensa alta siihen tapaan, ettei kukaan olisi uskaltanut katsoa takaisin yhtä silmäystä syvemmältä. Oluttupaan unohtuminen ei ollut hänen ajatuksensa eikä muutoinkaan

mieleen vuoden vilkkaimpaan aikaan, mutta he olivat tulleet varta vasten kauppalaan kokon polttoa katsomaan eikä kyyti takaisin tulisi ennen aamua. Kaare olisi kernaammin kuunnellut rukin rullausta kuin tullut väkisin kievariin kuskatuksi keskellä yötöntä yötä.

Taivaanrantaan pudonnut aurinko piirsi aukinai-
sesta ovesta ja muutamasta muhkuraisesta ikkunala-
sista kieverin muuten kovin pimeisiin sisätiloihin ja
tanssitti valopalloja kattoparruissa. Siitäkin huoli-
matta, että ovi oli auki ja hyönteiset pääsivät siitä kul-
kemaan simasaavien pintaan kuivuneen makean
perään, sisällä oli lämmintä ja likeistä.

”Juo nyt vaan”, kehotti Kotkanpoika, kun toinen
yhä vain tuumi. ”Et sinä kahdesta tuopista siihen
sammu. Laimeaakin tämä on kuin vettä litkineen
kusi kesähelteillä.”

Kaare katsoi edessään pöydällä olevaa puutuoppia
syvään ja kuuluvasti huokaisten ja muutaman ku-
lauksen kumottuaan sai Kotkanpojalta hyväksyvän
nyökkäyksen. Dastos nosti omaansa.

”Siis juokaa pois, ei kursailla lain; ka’ nyt on juhla
ja juomaa ain”, hän mutisi väkinäisesti, ryysti ker-
ralla puolet alas ja pyyhki partaansa pudonneet pisa-
rat.

Vuodessa ja puolessa siitä, kun pojat olivat tulleet
Raunialaan ja pestautuneet Auterelan tilalle ren-
geiksi, Dastos oli kasvanut leveyttä siinä missä Kaare
pituutta toisenkin ohi. Enää Kotkanpojan nahka ei

näyttänyt ripustetun liian suuren rangon päälle. Pel-
lavanvaaleat hiukset ja kasvoja kehystävä parta kerä-
sivät kyllä katseita, mutta yksittäisiä kasvonpiirteitä ja
pakkasensuureman sävyisiä silmiä enemmän tiedet-
tiin ihailla Kotkanpojan tallitöissä ja harjoituksissa
hankkimia lihaksia. Vielä jonkin aikaa aikaisemmin
Dastos oli niitä itsekin ihmetelty, tutkaillut paitansa
alta pullistuvia käsivarsiaan ja nyökkäillyt tyytyväi-
senä, kenties kuvitellen, että kukaan ei nähnyt moista
omahyvää.

Niin ikään melkein kaksi vuotta oli kulunut Kaaren
lähdettyä kotikylästä yön selkään ja kymmenen veh-
nävän kiinniottokäsky kintereillään. Kohinakorvessa
yksikään etelänpuolen ongelma ei tietävästi käynyt
kummittelemaan ja Raunialassakin hänen nimensä
oli varmasti moneen otteeseen mainittu kenenkään
sille korvaansa keikauttamatta. Silti joskus Vilgarrin-
poika kuvitteli kauppalanvahtien syynäävän vastaan-
tulijoita ja hakevan juuri häntä. Toisinaan hän pohti,
olisiko sittenkin pitänyt lähteä eränkävijäksi ja piilou-
tua metsämökkiin jonnekin Kohinakorven siimek-
seen.

Sinällään jo asumattomat taipaleet olivat varsin
hyvä syy olla kiinnittämättä minkäänlaista huomiota
Kohinakorpeen, vaikka sen laitamilla eleli hyvin mo-
nenlaista väkeä kylissä ja kauppapaikoissa: oli kaak-
kolaisia, pohjalaisia, jokunen riigiläinen ja
kaukokaipuusta kärsivä kolgaháldilainen, kaikki se-

kalaista sakkia. Hiisiäkin tiedettiin asustelevan Kohinakorven kätköissä ja tulevan idästä ja pohjoisesta isommankin joukon voimin. Jos joku sattui löytämään hiiden takapihaltaan, siitä puhuttiin pitkään ja kovaan ääneen: pelättiin karjaa varastettavan, lapsia vietävän ja kiroja levitettävän, ja kauppalan portit laitettiin säppiin sen sileän tien, jos yhdenkin harmasta oli nähty liikkuvan lähimailla.

Sitä, mistä moinen nimi oli metsäiselle seudulle langennut, ei ollut ketään muistamaan, mutta ainakin toisinaan tuuli puhalsi siellä siten, että tuntui kuin korvessa olisi kohissut koskien lailla. Koskia metsän siimeksessä ei Raunialan tienoilla ollut — vain pieniä puroja, jotka syksyn tullen rasahtivat jo, kun muu maa vasta marrasti. Ne virtasivat kadoten välillä maan uumeniin ja risteillen päämäärättömästi kuin maistimyötäinen metsänkävijä. Äesvuorilta, joiden kainaloon levittäytyneessä lehtojen ja niittyjen laaksossa Raunialakin lepäsi, pulppusi tasaisena virtana vettä muutamaan harvaan sikäläiseen järveen, jotka nekin olivat varsin pieniä — talvisin jäässä pohjamutia myöten niin, ettei niihin voinut edes humalassa hukkuu.

Nimittäin jos jotakin, niin humalaisia Raunialassa riitti, sillä viinanpoltto oli Kohinakorvessa kovassa huudossa niin omiin tarpeisiin kuin enemmän tai vähemmän yhteisen hyvän vuoksi. Maustakaan ei ollut poikkipuolista sanottavaa, kun hinta oli olematon.

Parempi väki oli perso Pohjolan puolelta tuodun si-
man perään, mutta rahattomien sydämessä puolinais-
sellakin paloviinapullolla oli paikkansa. Kernaasti
olisivat Kohinakorven kauppalat laskeneet myynti-
varoja omiin kirstuihinsa kuin verovehnaviä konsa-
naan, mutta harva talollinen jaksoi katsella
viinanpolttajien perään siten kuin olisi ehkä kannat-
tanut — olivat yleensä itsekin sen verran hutikassa,
että hyvin harvoin kuului muuta kuin väsynyttä voi-
vottelua. Viinanpolttajilla riitti ryyniä silloinkin, kun
ruoka kävi vähiin, mutta ainakin markkinapäivinä
Raunialassa saattoi saada vehnävillään muutakin vas-
tinetta kuin pelkkää viinaa.

Auterelan tilan isäntä Vikko Tapurinpoika ei vii-
noista välittänyt. Hän oli varakas mies, itarakin omai-
suutensa suhteen, mutta silloin tällöin hän suostui
avaamaan rahakirstunsa lukon palkollistensa puo-
lesta — kieverissa käytetyt kolikot nuorukaiset olivat
saaneet isännältä varta vasten. Tapurinpoika oli vaa-
tiva, mutta maksoi aina minkä lupasi ja piti sanansa
ja pullot poissa pihapiiristä. Kaarella oli katto päänsä
päällä ja ruokaa päivittäin pöydässä, joten hän oli
päättänyt jäädä keräämään renginpalkkoja ainakin
siksi, kunnes saisi kymmenen vehnaviä kasaan ihan
jo varmuuden vuoksi — jos joutuisikin lunastamaan
itsensä vapaaksi.

Kotkanpojan elämästä Auterelassa Kaare ei ym-
märtänyt kuin sen verran, minkä hukkaan heitettyä

hikeä tämä välillä kuokanvarressa, välillä miekanvarressa vuodatti. Itsekin velhon palkkajoukoissa Uuranlinnassa jo hyviä vuosikymmeniä sitten palvellut Tapurinpoika piti vanhemmalle rengilleen säännöllisiä taisteluharjoituksia ja vaati niin paljon, että vähäisempi olisi menettänyt järkensä. Mutta Dastos oli sitkeää tekoa, ei valittanut, otti iskut vastaan ja jostain kummasta keräsi aina uutta pontta seuraavaan suoritukseen.

Isännän valitukset olivat väliin kovaa kuultavaa: milloin miekkakäsi oli liian laiska, milloin jalkatyökentelyssä ei ollut tasapainoa; milloin mistään vain ei tullut mitään; milloin nuorimies oli pelkkä häpeä koko Pohjolalle ja varsinkin kuulun äitinsä nimelle. Eikä isäntä yleensä ottanut asiakseen huomauttaa asiasta pelkällä sanalla, vaan Kotkanpoikaan oli hakattu taitoa puolentoista vuoden ajan sanan varsinaisessa merkityksessä.

Vikko Tapurinpoika oli sanonut, ettei Uuranlinnaan otettu ”puolivillaisia eikä villapöksyjä” ja että kestäisi vielä hyvän tovin, ennen kuin Kotkanpojasta olisi edes asevaraston vartijaksi. Dastos oli tehnyt kovasti töitä, huhki hulluna sillä välin, kun Kaare vain oli ja otti rahoja niin kuin pestisopimuksessa oli sanottu. Kotkanpoika ei saanut lähteä kylillekään neuvottelematta isännän kanssa ja vakuutettuaan, ettei juhlinta lähtisi lapasesta.

Harvoin nuorimies oli lähtemättä jättänyt, mutta

isännälle asti humalanhuurteisista illoista ja takahuoneiden iloista ei koskaan kuulunut. Vanhemman rengin perään kysyttäessä Kaarekin vain kohautteli olkiaan ja jatkoi puhteidensa parissa ja kirosi sitä, miksi hänen piti tietää ja samaan aikaan olla puhumatta. Dastos ei nimittäin koskaan sanonut mitään tekemisistään ja menemisistään salamyhkäisessä seurassa isojen ihmisten asioilla, muttei varsinaisesti piilotellut totuuttakaan Vilgarrinpojalta — odotti Kaaren pitävän suunsa sanomattakin.

Kaare ei voinut välillä edes väkipakolla väittää Kotkanpoikaa muuksi kuin toveriksi, jonka kanssa jakoi ullakkohuoneen, tallityöt ja toisinaan sanan kaksi illalla, kolmannen aamulla kukonkiekaisun aikaan. Kotkanpoika ei vielä siihenkään päivään mennessä ollut esittänyt anteeksipyyntöä Tammerissa antamastaan nyrkinpuolesta, ja yhä toisinaan Kaaresta tuntui kuin hailakoissa silmissä olisi ollut syytöstä ja surua.

Soturin poika, tuhahti Kaare mielessään ja heitti muutaman ajatuksen Herja Hildirin hengelle. Dastos ei edesmenneestä äidistään puhunut eikä Kaare liiemmin kysellyt. Häntä kutkutti kertoa kuulemansa Kotkanpojalle aina pahan päivän päätteeksi, muttei koskaan päässyt tuumasta toimeen. Lopulta hän aina päätyi samaan: jos jaarli Jerkerintytär ei omalle veljelleen totuutta tahtonut kertoa, tuskinpa se muiltakaan kuultuna olisi paremmin otettu. Ja mitä sitten: olisiko Dastos jättänyt Uuranlinnan haaveet välistä

ja rynnännyt pohjoiseen sukusiteitään setvimään; olisiko hän vaatinut päästä yhtä hyville osille kuin punahiuksinen kaksosensa — kenties jonkinlaiseksi mahtiherraksi asti? Ehkä se juuri oli syy, miksi Jerkerintytär oli veljestään vaiennut ja antanut tämän mennä omia teitään.

Kaare oli katsellut Kotkanpojan kovaa osaa sivusta siihen puuttumatta, mutta toisinaan hän koki kipeää mielessään ja muisti, miltä tuntui saada selkään. Kaare oli pohjimmiltaan hidas ja laiskaksikin helposti haukuttava, mutta Auterelassa hän oli katsonut pysyvänsä isännän hyvällä puolella sen jälkeen, kun ensimmäinen kevät oli kulunut näpit punaisina ja itku herkässä. Hän ei ollut aikeissa antaa syytä enää yhdellekään selkäsaunalle.

Se, mitä hän kotoaan oli läksiäisiksi saanut, oli ehkä haalistunut nahasta mutta jäänyt muistiin, jota ikä ei vienyt mukanaan ja jonka unohtamiseksi ja anteeksi-antamiseksi Vilgarrinpoika ei uskonut elämästään aikaa löytyvän. Hänellä oli kyrsänkappale hampaidensa välissä ja pitkä viha, joka kyti rinnan alla eikä suostunut sammumaan, vaikka sen välillä saattoikin unohtaa.

Meluinen kievari alkoi olla liikaa Vilgarrinpojan sietokyvyllä siinä vaiheessa, kun ilta viileni yöksi ja metakan alla pörräsi parvi iniseviä itikoita. Kaare listi verenimijöitä siinä missä ehti pitkin pöytiä ja seinää ja läimi Dastosta käsivarrelle juuri, kun paikalle il-

KERRAN OLEN SINUN NIIN KUIN SINÄ OLET MINUN

Kaare Vilgarrinpojan renginpesti Auterelan tilalla päättyy, ja yhdessä Dastos Kotkanpojan kanssa hän lähtee Pohjolaan.

Mantsinmäeltä alkanut matka kulkee kylänvarsien kievareille ja sumuisille soille, kaupunkien kujille ja korpitaipaleiden taakse. Samalla Herja Hildirin menneisyydestä paljastuu entistä synkempiä salaisuuksia.

Kaiken keskellä Kaare ei ole unohtanut Ásevaine Argerintytärtä. Mutta voiko Ásevaine koskaan nähdä nuorukaisessa muuta kuin keskenkasvuisen, pahantuulisen pojan?

*Omaaäänistä, historiallista fantasiaa romantiikka unohtamatta.
Kägren kertomus jatkuu mailmassa, joka on saanut innoituksensa
Suomen, Pohjolan ja Venäjän historiasta ja mytologiasta.*



INNA AIROLA ON KOTOISIN KUUSIMETSÄSTÄ JA ASUU
KAUKANA PÄÄKAUPUNKISEUDULTA KATSOTTUNA.
HÄN ON KOULUTUKSELTAAN HUMANISTI JA KIRJOITTAÄ TYÖN OHESSA
OMAPÄISESTI JA OMAKUSTANTEISESTI.

INNAAIROLA.COM

84.2 | 84.2F
ISBN 978-952-80-0776-0

